

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ**

ШУМСЬКА ІРИНА ВОЛОДИМИРІВНА

УДК 336.7

**ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ВИДІВ БАНКІВСЬКИХ ПРОДУКТІВ
І ПОСЛУГ ТА ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ДОХОДІВ БАНКУ (НА
ПРИКЛАДІ АТ «А-БАНК»)**

**Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа
та страхування»**

**АВТОРЕФЕРАТ
дипломної роботи
на здобуття освітнього рівня «магістр»**

Тернопіль – 2019

Дипломною роботою за освітнім рівнем «магістр» є рукопис.

Робота виконана на кафедрі економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор
Панухник Олена Віталіївна
Тернопільський національний технічний
університет імені Івана Пулюя
професор кафедри економіки та фінансів

Рецензент: кандидат економічних наук, доцент
Марущак Леся Іванівна
Тернопільський національний технічний
університет імені Івана Пулюя
доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту

Завідувач кафедрою економіки та фінансів О.В. Панухник

Захист відбудеться «27» грудня 2019 р. о. 10⁰⁰ годині на засіданні
екзаменаційної комісії №1 у Тернопільському національному технічному
університеті імені Івана Пулюя за адресою: 46001, м. Тернопіль, вул. Білогірська
50, навчальний корпус № 10, ауд.143.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Банківська система – це одна з головних складових ринкової економіки. Комерційні банки пропонують своїм клієнтам багато різних банківських продуктів і послуг, і тому сфера банківської діяльності безперервно зростає.

В сучасний період економічної нестабільності банкам дуже важливо знайти спосіб утримання наявних клієнтів і залучення нових. В умовах жорсткої конкуренції це зробити значно складніше. Важливу роль відіграє оптимізація внутрішніх процесів, спрямована на скорочення витрат. Аналіз діяльності комерційних банків показує, що для успіху конкурентних переваг необхідним є процес впровадження інновацій з допомогою застосування нових досягнень науки, техніки і технології.

Інформаційна економіка в умовах сьогодення диктує умови при яких інновації стають тією рушійною силою, що приводить у розвиток суспільство. За рахунок впровадження інновацій активна технологічна модернізація відбувається і в банківських установах. Особливо актуальними виступають ті інновації, які стосуються дистанційного банківського обслуговування, управління ризиками, удосконалення інформаційно-комп'ютерних технологій. Проте, більшість українських банків під управлінням інноваційною діяльністю розуміють вирішення поточних завдань, відкидаючи якість управління, що відповідає міжнародному рівню та загальнонаціональним потребам розвитку банківського бізнесу – зростання ефективності, конкурентоспроможності, забезпечення стабільності у діяльності банківських установ та посилення їх впливу на інноваційні процеси в економіці.

При таких умовах важливого та невідкладного значення набувають дослідження теоретичних і практичних питань обґрунтованої економічної ефективності інноваційної діяльності банків, спрямованих на зростання доходності за прийнятої норми ризику, а також формування стратегій інноваційного розвитку банків.

Інновація в даний час не просто одне з явищ, що визначає економічне зростання, розвиток і структурні зрушення. Інновації стали характерною особливістю і сутністю сучасного розвитку в усіх сферах економіки, в тому числі і в банківській. Питання дослідження інновацій набувають особливої актуальності на сучасному етапі економічного розвитку. Апробація і впровадження інновацій, що здобули визнання в інших країнах, або розроблених самостійно, істотно підвищать потенціал вітчизняних банків.

Дослідженню теоретичних підходів впровадження нових банківських продуктів та їх ролі і значення в формуванні доходів банківських структур займалися відомі вітчизняні та зарубіжні науковці, до них слід віднести зокрема праці наступних Т. Васильєва, О. Заруцька, С. Єгоричева, О. Єпіфанов, С. Козьменко, О. Копилюк, О. Криклій, Н. Кришталь, О. Кузьменко, Л. Левченко, Н. Маслак, Т. Медвідь, О. Музичка, Г. Надьон, С. Онишко, О. Пожар, С. Рамазанов, О. Степаненко, Л. Тимашова та ін. Основні ідеї та положення, викладені у працях даних авторів, стали основою для подальшої розробки напрямів розвитку інноваційної діяльності у банківській сфері. Однак, незважаючи на численні дослідження, недостатньо висвітленими залишаються шляхи вирішення проблем впровадження інновацій у сучасній банківській системі України.

Метою дослідження виступає процес впровадження нових продуктів і послуг в діяльність банківських установ та визначення їх впливу на доходи комерційної діяльності банку, а також розробка механізму активізації впровадження нових інноваційних продуктів в діяльність банківської установи.

Основними завданнями даного наукового дослідження є:

- дослідження сутності та складових банківських інновацій, їх ролі в банківській системі та національній економіці;
- визначення підходів до класифікації банківських інновацій;
- з'ясування механізму розробки та впровадження нових банківських продуктів;
- загальна характеристика комерційної діяльності АТ «А-банк»;
- оцінка портфелю банківських продуктів комерційного банку;
- розгляд особливостей впровадження нових продуктів у комерційному банку АТ «А-банк» та їх вплив на його доходи банку;
- рекомендації застосування технології FinTech і Blockchain у банківській діяльності АТ «А-банк»;
- узагальнення механізмів впровадження інноваційних продуктів із використанням NFC-модуля;
- дослідження особливостей формування та просування нового банківського продукту «Цифровий безконтактний гаманець» в діяльності комерційного банку АТ «А-банк»;
- визначення особливостей розвитку банківського сектору в Україні;
- з'ясування конкурентних позиції та дослідження конкурентно-спроможності банку АТ «А-банк» на вітчизняному банківському ринку;
- економічне обґрунтування формування та просування нового банківського продукту в діяльності комерційного банку АТ «А-банк».

Об'єктом дослідження виступає комерційна діяльність банківської установи АТ «А-банк».

Предметом дослідження виступає процес впровадження нових продуктів і послуг в комерційній діяльності банківської установи.

Методи дослідження. Теоретичну і методологічну основу дослідження становлять загальні положення економічної теорії, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених з питань менеджменту в банківській діяльності, управління проектами, стратегічного менеджменту, економіки підприємства. У магістерській роботі використано загальнонаукові і спеціальні методи дослідження: теорії систем і системного аналізу, методу порівняння, економіко-статистичного й порівняльного аналізу, факторного та логічного аналізу, графічний, узагальнення, абстрактно-логічний та інші.

Інформаційною базою дослідження слугували матеріали праць українських і зарубіжних науковців, інформація державних органів статистики, законодавчі та нормативні документи з питань регулювання економіки й банківського сектора, звітно-статистичні дані банківської установи АТ «А-банк», аналітичні публікації в науковій і спеціалізованій літературі, а також матеріали спостережень та опитувань, що їх організувала автор.

Наукова новизна отриманих результатів. Наукова новизна магістерської роботи полягає у дослідженні теоретико-методичних засад, розробленні практичних рекомендацій та обґрунтуванні економічного ефекту заходів, спрямованих на підвищення ефективності використання нових інноваційних продуктів і послуг у діяльності банківської установи АТ «А-банк».

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що основні результати виконання даної наукової роботи можуть бути практично впровадженні в діяльність комерційного банку АТ «А-банк» в аспекті розробки та просування нових інноваційних банківських продуктів, що стимулюватиме зростання доходів

комерційної діяльності банківської установи.

Теоретико-методологічне значення дослідження полягає у тому, що теоретичні підходи, щодо визначення особливостей впровадження нових банківських продуктів та їх ролі і значення у формуванні доходів комерційного банку можуть бути досліджені в аспекті їх використання під час вивчення дисциплін пов'язаних із організацією банківської справи та реалізацією банківської діяльності.

Апробація основних результатів дослідження. Основні результати дослідження висвітлені на науковій конференції «Актуальні задачі сучасних технологій : збірник тез доповідей міжнародно наукова-технічна конференція молодих учених та студентів, (м.Тернопіль, 27–28 листопада 2019 р.)».

Структура випускної (кваліфікаційної) роботи. Дипломна робота розміщена на 134 сторінках основного тексту, складається з вступу, шести розділів, висновків та пропозицій, додатків і списку використаних джерел, який налічує 79 позицій. Для наочного відображення основних результатів дослідження в роботі представлено 32 таблиці, 39 рисунків та 6 додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** магістерської роботи відображено актуальність теми дослідження, встановлено мету та завдання, предмет та об'єкт, методи та інформаційну базу дослідження, а також описано наукову новизну, теоретичні та практичне значення і апробування отриманих результатів.

У **першому розділі** «Теоретичні основи дослідження особливостей впровадження нових банківських продуктів та їх ролі у формуванні доходів банку» досліджено сутність та складові банківських інновацій, їх ролі в банківській системі та національній економіці, визначення підходів до класифікації банківських інновацій; з'ясовано механізм розробки та впровадження нових банківських продуктів.

Автором з'ясовано, що інновації у банківській сфері – кінцевий результат інноваційної діяльності банку, який отримав реалізацію у вигляді нового або вдосконаленого банківського продукту чи послуги, які впроваджено в практичну діяльність.

Узагальнивши основні підходи визначено, що впровадження інноваційних банківських проєктів є найпріоритетнішим напрямом подальшого розвитку банківських установ та отримання конкурентних переваг на ринку фінансово-кредитних послуг України.

Причини, які обумовлюють необхідність запровадження інновацій це: підвищення прибуткової діяльності банку; генерування нових потоків доходів за рахунок впровадження інноваційних продуктів високої якості; підвищення операційної ефективності; формування сучасного іміджу банківської установи;

До перспективних напрямів банківських інновацій варто віднести «багатоканальну діяльність» при поєднанні нових і традиційних технологій і інструментів; віртуальні банківські й фінансові технології; комплексне використання нових інформаційних і комунікаційних технологій; нові банківські продукти (послуги) на базі нових технологій.

Основні етапи впровадження нового продукту на банківському ринку наступні: пошук і відбір ідей, визначення економічної ефективності продажу нової послуги, розробка технології нової банківської послуги, встановлення стандарту якості банківської послуги, визначення маркетингових складових надання послуги, визначення ризиків нового продукту, етап випробування продукту, виведення нового

продукту на ринок, моніторинг життєвого циклу нового продукту.

У **другому розділі** «Практичні аспекти впровадження нових продуктів та їх вплив на доходи комерційного банку (на прикладі АТ «А-Банк»)» здійснено загальну характеристику комерційної діяльності банківської установи АТ «А-банк», здійснено оцінку портфелю банківських продуктів комерційного банку, розглянуто особливості впровадження нових продуктів у комерційному банку АТ «А-банк» та їх вплив на його доходи банку.

Об'єктом дослідження у магістерській роботі виступав комерційний банк «А-банк», котрий є важливим представником банківського ринку та один із найбільших вітчизняних банків. Місія банку - надавати швидкі кредити населенню без застав і порук. Генеральна мета - увійти в топ-15 банків України із залучення вкладів населення та споживчого кредитування за рахунок реалізації програм високодохідного кредитування населення при 100% ресурсній достатності.

Автором досліджено, що банківська установа АТ «А-банк» надає різноманітні банківські послуги для фізичних та юридичних осіб, при цьому основний акцент робиться на представників малого та середнього бізнесу, корпоративний сегмент ринку. На вітчизняному ринку банківських послуг даний банк має свою історію та набув репутацію фінансово стійкого та надійного банку, котрий пропонує широкий асортимент послуг європейського зразку та якості.

В роботі з'ясовано, що комерційний банк АТ «А-банк» протягом останніх декілька місяців впровадив декілька нових банківських продуктів – Депозитна програма «Зимовий запас» (період дії програми із 15.10.2019 року до 15.01.2020 року), інноваційний картковий продукт картка «А-банк» - «Зелена» з можливістю безконтактної оплати через систему Google Pay, депозитна акція «Зимовий запас», що передбачає доповнення відсоткової ставки до вкладу на 1% при оформленні вкладу від 10000 грн. (депозити «Online» - 18%, «Стандарт строковий»), А-експрес кредит для бізнесу (до 2000000 грн. та періодом до 24 місяців), окрім цього комерційний банк надає також страхові послуги страхування заставного майна, страхування життя та здоров'я співробітників, партнерів та клієнтів.

Протягом впровадження даних продуктів (від травня 2019 року) обсяг комісійних доходів від інноваційних банківських продуктів становив 4874,09 тис.грн. та процентних доходів – 5174,2 тис.грн. В цілому, впровадження інноваційних продуктів дало можливість отримати доходи комерційному банку у сумі 10048,29 тис.грн. або 6% від загального обсягу отриманих доходів банком у 2019 році.

Впровадження нових банківських продуктів в діяльність комерційного банку АТ «А-банк» дало можливість наростити дохідну базу, сформувати клієнтську базу та мати значний вплив на узагальнюючі результати комерційної діяльності та його фінансовий стан. Узагальнюючи результати дослідження фінансового стану необхідно відмітити позитивну динаміку покращення основних показників фінансового стану банку, зокрема спостерігається приріст показників фінансової стійкості, ліквідності, ділової активності та ефективності діяльності банківської установи. Негативним є низький показник фінансової стійкості, і відповідна орієнтація на позичковий капітал; відсутність резервів під активні та пасивні операції комерційного банку. Позитивним є зростання загального рівня прибутковості та ділової активності, що в подальшому стимулюватиме зростання ефективності комерційної діяльності досліджуваного банку.

У **третьому розділі** «Перспективи впровадження банківських продуктів у практиці діяльності комерційного банку АТ «А-Банк»)» представлено рекомендації застосування технології FinTech і Blockchain у банківській діяльності АТ «А-банк»,

подано узагальнення механізмів впровадження інноваційних продуктів із використанням NFC-модуля, досліджено особливості формування та просування нового банківського продукту «Цифровий безконтактний гаманець» в діяльності комерційного банку АТ «А-банк».

Автором подано рекомендації і зазначено, що в своїй діяльності досліджуваний комерційний банк АТ «А-банк» повинен орієнтуватися на нові банківські продукти через створення інформаційної платформи безперешкодного кредитування P2P, використовувати Блокчейн-технологію, що дає можливість реалізовувати трансакції орієнтовані використання криптовалют, а також новітні блокчейн-платформи «Skrill», «Transfer Wise», міжнародні платіжні системи «PayPal», «WePay», що дасть можливість оперативної та безперешкодно реалізовувати платежі, а також формувати зручні мобільні додатки для диверсифікації послуг створюючи середовище необанку. Поряд із перевагами використання інноваційних інструментів FinTech необхідно враховувати ризики для комерційного банку АТ «А-банк» використання даних інструментів. Зокрема необхідно відмітити наявність стратегічних ризиків (нерациональні управлінські рішення, котрі можуть знизити рентабельність активів банку), операційний ризик (складна операційна система FinTech-інструментів), комплеанс-ризик (ризик не дотримання правил конфіденційності банківських операцій), ризик – аутсорсингу (передача значної кількості бізнес-процесів у банку призводить до невизначеності), ризик кібератак (неможливість повноцінного захисту IT-платформ).

Важливим є стимулювання отримання безконтактних платіжних засобів у досліджуваному банку АТ «А-банк», що стимулюватиме зростання кількості клієнтів, збільшуватиметься швидкість їх обслуговування, забезпечуватиметься їх задоволеність. Поряд із цим банківській установі важливо усвідомити і недоліки реалізації даних операцій: 1. Конфлікт інтересів комерційного банку та мобільного оператора. І перші і другі прагнуть отримати контроль над реалізацією NFC платежів, при цьому ведуться дискусії по обслуговуванню та оплаті за реалізацію даних операцій; 2. Розвиток карткової інфраструктури є основною проблемою для повноцінного використання NFC-модуля; 3. Конфлікт інтересів учасників ринку та компаній, котрі формують інфраструктуру безконтактних оплат.

Автором акцентовано увагу на важливості впровадження нового банківського продукту «Цифровий безконтактний гаманець», котрий дає переваги над діючими – розширений кеш-бек, вільні кошти формують депозитний рахунок, можливість рекомендації та мотиваційна основа, наявність додаткового захисту даних та платежів. Стимулювання впровадження даного продукту обумовлюється розвитком в Україні мережі безконтактних розрахунків, що стимулюватиме зростання задоволеності клієнтів через можливість оплати із використанням банківського продукту «Цифровий безконтактний гаманець» комерційного банку «А-банку» у вендингових апаратах, паркоматах, АЗС, оплата проїзду в транспорті та таксі та інше. А також формування іміджу нової формації людей котрі використовують в побуті інноваційні технології для того щоб стати успішним!!!

У **четвертому розділі** «Спеціальна частина» представлено дослідження особливостей розвитку банківського сектору в Україні, визначено конкурентні позиції та конкурентоспроможність банку АТ «А-банк» на вітчизняному банківському ринку.

В контексті оцінки розвитку банківської системи автор зазначає, що сьогодні банківська система України перебуває у складному становищі, що обумовлено невваженою та невдалою політикою оздоровлення банківської системи, формування та підтримування валютних курсів, неефективною політикою

вибіркового рефінансування. Зазначені негативні тенденції вплинули на діяльність комерційних банків в Україні.

Проаналізувавши конкурентні позиції банку автор відзначив, що досліджуваний банк є достатньо конкурентоспроможним на банківському ринку України. Конкурентні позиції банку також підтверджує концентрація на основних аспектах розвитку – збільшення кількості відділень до 250 штук у 2020 році, висока якість обслуговування клієнтів, достатня фінансова база, збільшення загальної кількості клієнтів у віддалених каналах обслуговування, побудова сучасної інфраструктури, підняття рівня кваліфікованості персоналу, якісне управління системою ризиків.

У **п'ятому розділі** «Обґрунтування економічної ефективності» визначено витрати та маркетингове обґрунтування проекту просування банківського продукту, а також проаналізовано вплив впровадження нового банківського продукту на доходи та фінансові результати комерційного банку.

За результатами дослідження автором з'ясовано наступне. Реалізація проекту впровадження нового банківського продукту «Цифровий безконтактний гаманець» комерційного банку «А-банк» дасть забезпечить зростання процентних та комісійних доходів комерційного банку, відповідне зростання показника процентних доходів становитиме 10000 тис.грн. у 2020 році та 20000 тис.грн. у 2021 році, в цілому приріст процентних доходів у даному банку очікується на рівні 5% у 2020 році та 10% у 2021 році до значення 1938875 тис.грн. За рахунок реалізації проекту спостерігатиметься приріст комісійних доходів банку, зокрема у 2020 році показник зростання становитиме 5500 тис.грн., а у 2021 році складатиме 7500 тис.грн. При цьому загальний приріст показника комісійних доходів планується на рівні 3% у 2020 році та 6% у 2021 році, при цьому приріст показника комісійних доходів складатиме 13341,3 тис.грн. за період 2018-2020 рр. та на 37324 тис.грн. за період 2018-2021 рр. Зростатиме і узагальнюючий показник – чистий прибуток банку, відповідне планове зростання становитиме 5% у 2020 році та 10% у 2021 році, а за рахунок реалізації проекту чистий прибуток збільшиться на 8175,4 тис.грн. у 2020 році та на 16030 тис.грн. у 2021 році.

У **шостому розділі** «Охорона праці та безпека в надзвичайних ситуаціях у комерційному банку «А-Банк»» представлено особливості охорони праці у комерційному банку АТ «А-банк», визначено основні аспекти розроблення заходів щодо захисту виробничого персоналу суб'єкта господарювання, об'єкта (цеху) від зброї масового ураження, досліджено організацію планування та фінансування робіт із запобігання і ліквідації НС і їх наслідків суб'єктами господарювання.

ВИСНОВКИ

У даній магістерській роботі здійснено дослідження теоретичних основ та визначено практичні впровадження нових банківських продуктів комерційного банку АТ «А-банк» та їх впливу на доходи банку. За підсумками визначених в дослідженні завдань нами представлено наступні висновки:

1. Інновації у банківській сфері – кінцевий результат інноваційної діяльності банку, який отримав реалізацію у вигляді нового або вдосконаленого банківського продукту чи послуги, які впроваджені в практичну діяльність.

2. Впровадження інноваційних банківських проектів – найпріоритетніший напрямків подальшого розвитку банківських установ та отримання конкурентних переваг на ринку фінансово-кредитних послуг України. Основні етапи впровадження нового продукту на банківському ринку наступні: пошук і відбір ідей, визначення

економічної ефективності продажу нової послуги, розробка технології нової банківської послуги, встановлення стандарту якості банківської послуги, визначення маркетингових складових надання послуги, визначення ризиків нового продукту, етап випробування продукту, виведення нового продукту на ринок, моніторинг життєвого циклу нового продукту.

3. Причини, які обумовлюють необхідність запровадження інновацій це: підвищення прибуткової діяльності банку; генерування нових потоків доходів за рахунок впровадження інноваційних продуктів високої якості; підвищення операційної ефективності; формування сучасного іміджу банківської установи;

4. До перспективних напрямів банківських інновацій варто віднести «багатоканальну діяльність» при поєднанні нових і традиційних технологій і інструментів; віртуальні банківські й фінансові технології; комплексне використання нових інформаційних і комунікаційних технологій; нові банківські продукти (послуги) на базі нових технологій.

5. Об'єктом даного дослідження виступав комерційний банк «А-банк», котрий є важливим представником банківського ринку та один із найбільших вітчизняних банків. Місія банку – надавати швидкі кредити населенню без застав і порук. Генеральна мета – увійти в топ-15 банків України із залучення вкладів населення та споживчого кредитування за рахунок реалізації програм високодохідного кредитування населення при 100% ресурсній достатності.

6. Банківська установа АТ «А-банк» надає різноманітні банківські послуги для фізичних та юридичних осіб, при цьому основний акцент робиться на представників малого та середнього бізнесу, корпоративний сегмент ринку. На вітчизняному ринку банківських послуг даний банк має свою історію та набув репутацію фінансово стійкого та надійного банку, котрий пропонує широкий асортимент послуг європейського зразку та якості.

7. Інноваційна активність комерційного банку в сучасному банківському середовищі виступає важливою складовою формування прихильності клієнтів. Орієнтація на інноваційні банківські продукти відкриває можливості залучення капіталу, підвищує імідж комерційного банку та забезпечує максимальну задоволеність споживачів банківських продуктів АТ «А-банк».

Комерційний банк АТ «А-банк» протягом останніх декілька місяців впровадив декілька нових банківських продуктів – Депозитна програма «Зимовий запас» (період дії програми із 15.10.2019 року до 15.01.2020 року), інноваційний картковий продукт картка «А-банк» - «Зелена» з можливістю безконтактної оплати через систему Google Pay, депозитна акція «Зимовий запас», що передбачає доповнення відсоткової ставки до вкладу на 1% при оформленні вкладу від 10000 грн. (депозити «Online» - 18%, «Стандарт строковий»), А-експрес кредит для бізнесу (до 2000000 грн. та періодом до 24 місяців), окрім цього комерційний банк надає також страхові послуги страхування заставного майна, страхування життя та здоров'я співробітників, партнерів та клієнтів.

8. Протягом впровадження даних продуктів (від травня 2019 року) обсяг комісійних доходів від інноваційних банківських продуктів становив 4874,09 тис.грн. та процентних доходів – 5174,2 тис.грн. В цілому, впровадження інноваційних продуктів дало можливість отримати доходи комерційному банку у сумі 10048,29 тис.грн. або 6% від загального обсягу отриманих доходів банком у 2019 році.

9. Впровадження нових банківських продуктів в діяльність комерційного банку АТ «А-банк» дало можливість наростити дохідну базу, сформувати клієнтську базу та мати значний вплив на узагальнюючі результати комерційної діяльності та

його фінансовий стан. Узагальнюючи результати дослідження фінансового стану необхідно відмітити позитивну динаміку покращення основних показників фінансового стану банку, зокрема спостерігається приріст показників фінансової стійкості, ліквідності, ділової активності та ефективності діяльності банківської установи. Негативним є низький показник фінансової стійкості, і відповідна орієнтація на позичковий капітал; відсутність резервів під активні та пасивні операції комерційного банку. Позитивним є зростання загального рівня прибутковості та ділової активності, що в подальшому стимулюватиме зростання ефективності комерційної діяльності досліджуваного банку.

Для вдосконалення впровадження нових банківських продуктів в діяльності комерційного банку АТ «А-банк» важливим є реалізація ряду заходів, зокрема:

А. В своїй діяльності досліджуваний комерційний банк АТ «А-банк» повинен орієнтуватися на нові банківські продукти через створення інформаційної платформи безперешкодного кредитування P2P, використовувати блокчейн-технологію, що дає можливість реалізовувати трансакції орієнтовані використання криптовалют, а також новітні блокчейн-платформи «Skrill», «Transfer Wise», міжнародні платіжні системи «PayPal», «WePay», що дасть можливість оперативно та безперешкодно реалізовувати платежі, а також формувати зручні мобільні додатки для диверсифікації послуг створюючи середовище необанку. Поряд із перевагами використання інноваційних інструментів FinTech необхідно враховувати ризики для комерційного банку АТ «А-банк» використання даних інструментів. Зокрема необхідно відмітити наявність стратегічних ризиків (нераціональні управлінські рішення, котрі можуть знизити рентабельність активів банку), операційний ризик (складна операційна система FinTech-інструментів), комплеанс-ризик (ризик не дотримання правил конфіденційності банківських операцій), ризик – аутсорсингу (передача значної кількості бізнес-процесів у банку призводить до невизначеності), ризик кібератак (не можливість повноцінного захисту IT-платформ).

Б. Важливим є стимулювання отримання безконтактних платіжних засобів у досліджуваному банку АТ «А-банк», що стимулюватиме зростання кількості клієнтів, збільшуватиметься швидкість їх обслуговування, забезпечуватиметься їх задоволеність. Поряд із цим банківській установі важливо усвідомити і недоліки реалізації даних операцій: 1. Конфлікт інтересів комерційного банку та мобільного оператора. І перші і другі прагнуть отримати контроль над реалізацією NFC платежів, при цьому ведуться дискусії по обслуговуванню та оплаті за реалізацію даних операцій; 2. Розвиток карткової інфраструктури є основною проблемою для повноцінного використання NFC-модуля. На переконання аналітиків компанії Celent комерційні банки потратили значну частку коштів на просування пластикових продуктів, при цьому банки відзначають поки не велику прибутковість реалізації платежів із використанням NFC-модуля, відповідно значний ризик становлять значні витрати на просування безконтактної оплати, формування технологій та інфраструктури та значні витрати на створення та обслуговування IT – частини даного процесу; 3. Конфлікт інтересів учасників ринку та компаній, котрі формують інфраструктуру безконтактних оплат.

В. Важливо впровадити новий продукт «Цифровий безконтактний гаманець», котрий дає переваги над діючими – розширений кеш-бек, вільні кошти формують депозитний рахунок, можливість рекомендації та мотиваційна основа, наявність додаткового захисту даних та платежів.

Стимулювання впровадження даного продукту обумовлюється розвитком в Україні мережі безконтактних розрахунків, що стимулюватиме зростання

задоволеності клієнтів через можливість оплати із використанням банківського продукту «Цифровий безконтактний гаманець» комерційного банку «А-банку» у вендингових апаратах, паркоматах, АЗС, оплата проїзду в транспорті та таксі та інше. А також формування іміджу нової формації людей котрі використовують в побуті інноваційні технології для того щоб стати успішним!!!

У цілому, реалізація проекту впровадження нового банківського продукту «Цифровий безконтактний гаманець» комерційного банку «А-банк» дасть забезпечить зростання процентних та комісійних доходів комерційного банку, відповідне зростання показника процентних доходів становитиме 10000 тис.грн. у 2020 році та 20000 тис.грн. у 2021 році, в цілому приріст процентних доходів у даному банку очікується на рівні 5% у 2020 році та 10% у 2021 році до значення 1938875 тис.грн.

За рахунок реалізації проекту спостерігатиметься приріст комісійних доходів банку, зокрема у 2020 році показник зростання становитиме 5500 тис.грн., а у 2021 році складатиме 7500 тис.грн. При цьому загальний приріст показника комісійних доходів планується на рівні 3% у 2020 році та 6% у 2021 році, при цьому приріст показника комісійних доходів складатиме 13341,3 тис.грн. за період 2018-2020 рр. та на 37324 тис.грн. за період 2018-2021 рр.

Зростатиме і узагальнюючий показник – чистий прибуток банку, відповідне планове зростання становитиме 5% у 2020 році та 10% у 2021 році, а за рахунок реалізації проекту чистий прибуток збільшиться на 8175,4 тис.грн. у 2020 році та на 16030 тис.грн. у 2021 році.

Праці опубліковані за темою дослідження

Шумська І.В. Інноваційні банківські продукти / І.В. Шумська // Актуальні задачі сучасних технологій : зб. тез доповідей міжнар. наук.-техн. конф. Молодих учених та студентів, (Тернопіль, 27–28 листоп. 2019.) / М-во освіти і науки України, Терн. націон. техн. ун-т ім. І. Пулюя [та ін]. (т.3) – Тернопіль : ТНТУ, 2019. – 181. (С.153-154)

АНОТАЦІЯ

Шумська І.В. Впровадження нових видів банківських продуктів і послуг та їх роль у формуванні доходів банку (на прикладі АТ «А-банк»). – Рукопис.

Дослідження на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – ТНТУ ім. І. Пулюя. – Тернопіль, 2019.

Об'єктом дослідження виступає комерційна діяльність банківської установи АТ «А-банк».

Метою дослідження виступає процес впровадження нових продуктів і послуг в діяльність банківських установ та визначення їх впливу на доходи комерційної діяльності банку, а також розробка механізму активізації впровадження нових інноваційних продуктів в діяльність банківської установи.

У магістерській роботі використано загальнонаукові і спеціальні методи дослідження: теорії систем і системного аналізу, методу порівняння, економіко-статистичного й порівняльного аналізу, графічний, узагальнення, абстрактно-логічний та інші.

У даній роботі досліджено теоретичні основи та практичні аспекти дослідження особливостей впровадження нових банківських продуктів та їх ролі у формуванні доходів банку. Здійснено аналіз ефективності комерційної діяльності АТ «А-банк». Представлено особливості впровадження нових продуктів у комерційному банку АТ «А-банк» та їх вплив на його доходи. Запропоновано механізми ефективного впровадження банківських продуктів у практиці діяльності комерційного банку АТ «А-банк».

Ключові слова: дебіторська заборгованість, інкасація, факторинг, форфейтинг, оборотні активи, ліквідність, конкурентоспроможність

ANNOTATION

Shumska I.V. Introduction of new types of banking products and services and their role in the formation of bank income (on the example of A-Bank JSC). - Manuscript.

Research for the Master's degree in specialty 072 «Finance, Banking and Insurance». - TNTU them. I. Pulia. - Ternopil, 2019.

The object of the study is the commercial activity of the banking institution of JSC A-Bank.

The purpose of the research is the process of introducing new products and services in the activities of banking institutions and determining their impact on the income of the commercial activities of the bank, as well as developing a mechanism for intensifying the introduction of new innovative products in the activities of the banking institution.

In the master's work used general scientific and special methods of research: systems theory and system analysis, method of comparison, economic-statistical and comparative analysis, graphic, generalization, abstract-logical and others.

This paper explores the theoretical foundations and practical aspects of investigating the features of introducing new banking products and their role in the formation of bank revenues. The analysis of the effectiveness of commercial activity of JSC «A-Bank». The peculiarities of introduction of new products in the commercial bank of A-bank JSC and their impact on its revenues are presented. The mechanisms of effective introduction of banking products in the practice of commercial bank JSC «A-bank» are offered.

Keywords: receivables, collection, factoring, forfeiting, current assets, liquidity, competitiveness